

Креативна библиотерапија у пракси

Током школске 2020/2021. године библиотекарка Слађана Галушка је у сарадњи са наставницима реализовала активности у којима је као метод рада коришћена библиотерапија.

Библиотерапија је комбинација читања и промишљања о прочитаном. То је интерактивни процес који читаоцу омогућава да препозна животне изазове, са њима се суочи и пронађе начин да их реши. Део библиотерапије (креативна библиотерапија) је и креативно писање инспирисано прочитаним књижевним делима. Ученици су током школске године читали књиге, промишљали о њима, писали приказе и стварали своја уметничка дела у различитим формама.

Дан толеранције

Дан толеранције је обележен активностима током Недеље толеранције од 16. до 20. новембра 2020. Наставнице предметне наставе и библиотекарка су одржале заједничке часове са ученицима четвртог разреда. Након објашњења значења појма толеранција, библиотекарка је представила једну причу из књиге Јасминке Петровић „Риба риби гризе реп“, а затим је разговарала са ученицима о постојању и поштовању различитости. Ђаци су наводили примере толерантног и нетолерантног понашања у свом окружењу и промишљали о начину решавања одређених ситуација. Ученици IV₂ су писали и цртали на тему толеранције.

Од читања се расте

У новембру 2020. библиотекарка је организовала часове са наставницама Јованом Симић и Иваном Милошевић. Оне су са ученицима III₁ и III₄ разговарале о делу Јасминке Петровић „Од читања се расте“. Кроз разговор су ђаци тумачили дело, причали о важности читања, о одрастању главне јунакиње Тамаре и о свом расту и развоју уз књиге које читају. Ученици су након часова писали кратке саставе на тему „Од читања се расте“. Неколико ученика је илустровало своје радове по узору на илустрације које су видели у књизи.

Међународни дан дечије књиге

Међународни дан дечије књиге, 2. април, обележен је различитим активностима са ученицима трећег, четвртог и петог разреда од 30. марта до 9. априла 2021.

На часовима библиотекарка ученици III₁, III₃ и III₄ су разговарали о обележавању овог дана и важности читања. Како се Дан дечије књиге обележава на рођендан Ханса Кристијана Андерсена, део часова је био посвећен бајкама, њеним елементима и порукама. Ђаци су, затим, говорили о омиљеној бајци и о томе шта су научили из ње. На питање да ли читају књиге, већина је одговорила да чита, али има и оних којима читање није забавно. Договорено је да се направи плакат којим би се промовисало читање. Задатак за ученике је био да нацртају илустрацију омиљеног дела и напишу препоруку за читање. Од радова ученика III₁ и III₄ направљена су три паноа, по један за свако одељење и један заједнички.

Ученици четвртог разреда су након разговора са библиотекарком о бајкама, добили задатак да напишу своју бајку. Ученици петог разреда су на часовима српског језика и књижевности разговарали са наставницама о читању и омиљеним књигама. Имали су и задатак да напишу нешто о књизи коју воле.

Читам, па шта?

Ученици другог, трећег и шестог разреда су од марта до маја 2021. учествовали у пројекту Библиотеке града Београда „Читам, па шта?“. У првом, школском, делу ђаци су читали по три књиге, писали приказе и илустровали их, а у наредна два (општински и градски) читали су по још једну књигу. Најуспешнији радови су постављени на паноима у библиотеци и на сајту школе.

Оштро Перце

Међушколски пројекат „Оштро Перце“ реализован од фебруара до априла 2021. године. Библиотекарка је у фебруару одржала часове у свим одељењима другог, трећег и четвртог разреда и са ученицима разговарала о књигама и читању. Након разговора о важности читања, ученици су говорили о делима која су читали у школи и својим омиљеним књигама.

Библиотекарка их је питањима усмеравала на промишљање о књигама, па су тако ученици стицали знање о начину израде критичког осврта и приказа књиге.

У априлу 2021. реализовани су часови за ученике трећег и четвртог разреда посвећени бајкама, њеним елементима и порукама. Они су говорили о омиљеној бајци и о томе шта су научили из ње. То су биле бајке који сви добро познају, из књига или филмова, као што су „Пепељуга“, „Снежана и седам патуљака“, „Лепотица и звер“... Библиотекарка је питањима усмеравала децу да разматрају однос добра и зла, разлоге због којих јунак креће у авантуру, каква је улога пријатеља и сл. Посебно је била занимљива дискусија у вези са односом лепотице и звери и потребе да јунак мења своје понашање и постане бољи, што је подстакло децу да говоре о свом понашању и потреби да се у неким сегментима живота промене. Затим су ученици добили упутства за писање бајке и током априла су стварали своје бајковите приче. Могли су да пишу своју бајку, да познату бајку испричају са промењеним временом дешавања (савремена варијанта која се дешава данас), или да напишу бајку која ће бити наставак неке познате бајке. Задатак је био и да ту бајку илустрирају.

Ученици старијих разреда су користили упутства библиотекара за писање приказа књига и бајки у оквиру часова предмета Српски језик и књижевност и слободних наставних активности Креативно писање, а затим су писали приказе омиљених књига и били су у улози стваралаца бајки. У марту 2021. је одржано такмичење у писању бајки за ученике петог и шестог разреда. Ученици су имали задатак да пишу на тему „Снежана у 21. веку“ и „Пепељуга у 21. веку“.

Ученицима је у писању и уређивању садржаја помагала библиотекарка кроз индивидуални рад у библиотеци. Ефекти активности су биле веома интересантне бајке у којим су ученици писали о својим проблемима кроз измишљене ликове (бајка чији су ликови воће и поврће као здрава храна, тј. добро, и слаткиши као нездрава храна, тј. зло) или су писали о проблемима младих данас како их они виде уводећи у радњу елементе савременог живота - инстаграм профиле, јутјубере, инфлуенсере, компјутерске игрице... Најбољи дечији радови су постављени на паноима у библиотеци и на школском сајту у делу Библиотека/Активности. Они су и део презентације постигнућа ученика у оквиру обележавања Дана школе 2021.

Пројекат Еко бајка

Библиотекарка и наставнице Ивана Милошевић и Јована Симић организовале су за ученике Ш1 и Ш4 часове пројектне наставе „Еко бајка“ од априла до јуна 2021. године. Кроз активности пројекта ученици су утврђивали и повезивали знања у вези са бајкама (које су читали у трећем разреду) и очувањем животне средине, развијали су информациону и медијску писменост и показали сву своју креативност.

Ђаци су писали бајку о краљевству чији становници уче да се брину о животној средини и у томе им помажу пријатељи из суседног краљевства. Почетак бајке личи на бајку „Трнова Ружица“, а затим се нижу елементи који су и фантастични и реални. Идеја је била да ђаци искористе све што су научили о теми очувања природе и рециклажи и то покажу кроз текст. Тако се у бајци нашла једна песма посвећена рециклажи, прича о изради еко грба и застави одељења и рециклажни кутак. Уследила је драматизација текста, подела улога, избор костима, реквизита и музике и направљена је права позоришна представа. Нацртали су бројне ликовне радове и илустровали бајку. Осмислили су питања за квизове из српског језика, природе и друштвене математике. Ученици су уз помоћ библиотекара учествовали у изради презентације која прати драмски текст. Након извођења представе огледали су се и у писању извештаја о току пројекта.

Угледни и јавни час из српског језика, наставна јединица „Моја бајка“, на коме су ученици представили пројекат, одржан је 10. јуна 2021. у свечаној сали. Гости су били ученици Ш3 и њихова учитељица Ивана Уљанов, наставнице Ивана Глумац и Ана Стојановић, педагог Татјана Перишић и директор школе Јована Миленковић. Ђаци су извели представу „Бајка о краљевству на ушћу двеју река“ кроз коју су показали знања у вези са бајкама, заштитом животне средине и рециклажом. Део представе чинила су и квиз питања за публику. У вредновању активности пројекта ученици учесници су рекли да је било веома занимљиво, свидела им се сарадња два одељења, састављање бајке и квизова и глума. Гости су похвалили идеју да се знања из природе и друштва повежу са бајком и оценили су да је представа била веома успешна и забавна.

Активности и продукти пројекта су представљени на четири странице онлајн одељењског часописа „[Чаролије враголије](https://carolijevragolije.wixsite.com/mysite/2020-2021)“ (<https://carolijevragolije.wixsite.com/mysite/2020-2021>), чије су теме бајка, рециклажа, представа и извештај. Постављен је текст бајке, дечији ликовни радови, прилог о еколошком кутку, квизови, фотографије са представе и извештаји о току пројекта.

Из извештаја о активностима:

Највише ми се свидело што бајка почиње као „Трнова Ружица“ јер волим ту бајку. Цела представа је бајковита. Чаробњак је зачарао краљевство, а онда је принцеза пронашла писмо уз помоћ веверице и птице. Однела је писмо Артуру и он је поништио клетву. Крај је срећан и Беликија је опет лепа као раније. Допала ми се идеја да краљевстава из бајке личе на Београд и волела бих да Београд буде леп и чист као у бајци.

Јулија Бачкалов

Квизови из разних предмета су били сјајни. На часовима смо смишљали задатке и питања за квиз. Предложила сам да се усред представе, када се говори о томе да деца решавају задатке, унесе реченица „Помозите им да реше неколико задатака.“ и да онда буде квиз за публику. То је после искоришћено и за квиз из природе и друштва и српског језика. За квиз у вези са садржајем бајке смишљали смо питања на пробама – тема и порука бајке, на коју бајку подсећа и сл. Предложила сам да се дода мало забаве тако што ћемо возити ролере на сцени када се говори како је у Беликији модерно да се возе електрични тротинети и бицикли. Онда су додати ролери у текст, а један дечак је донео скејт и он и ја смо возили по један круг, он са једне стране сцене, а ја са друге.

Миљана Вулевић